

RIKSMEKLINGSMANNENS MØTEBOK

i sak 2008-030 mellom

Parat
på den ene side

og

LSG Sky Chefs Norge AS
på den annen side

Tariffrevisjonen 2008

19. og 20. juni 2008 ble det holdt meklingsmøter i Riksmeklingsmannens lokaler, Grensen 3, Oslo under ledelse av meklingsmann Dag Stousland.

Til stede for partene:

Parat:

Katrine Rygh Monsen, Odd Jenvin, Lill J. Fischer, Grete Dieserud, Stein Erik Risbø, Rolf Nerlien, Anders Lindstrøm.

LSG Sky Chefs Norge AS:

Anne Furuseth, Henrik Lindh, Helge Lavergren, Alexander Thies, Stein Hegdal.

Det ble fremlagt:

1. Melding om plassoppsigelse fra Parat, mottatt 13. juni 2008.
2. Riksmeklingsmannens forbud mot arbeidsstans, datert 29. mai 2008.
3. Parats begjæring om at meklingen avsluttes, mottatt 13. juni 2008.
4. Diverse dokumenter.

Meklingen fant sted i fellesmøter og særmøter.

Meklingsmannen fremla forslag i overensstemmelse med vedlegg til møteboken. Arbeidsgiver meddelte at de aksepterte forslaget. Arbeidstaker meddelte at de anbefalte forslaget. Svarfrist ble satt til 10. juli 2008.

Meklingen ble avsluttet kl. 01.00.

Dag Stousland

MEKLINGSMANNENS FORSLAG

i sak 2008-030 mellom

Parat
på den ene side

og

LSG Sky Chefs Norge AS
på den annen side

Tariffrevisjonen 2008

1. Lønnstillegg:

Det gis et lønnstillegg på kr 5,50 pr time med virkning fra 1. april d.å.
Grunnlønnssatsene i overenskomsten økes tilsvarende.

2. Endringer i overenskomsten:

1. Skifttillegg:

§ 4.3.1 Kvelds- og nattarbeid samt helger

Trinn 1: Ingen endring

Trinn 2: Økes med 10%

Trinn 3: Økes med 10%

Helg: Økes med 20%

Natt: Ingen endring

2. Ansvarstillegg

§ 2.3 Tillegg for særskilt arbeid som vaktsjef, sjåfør kl.C, kokk eller skiftleder

§ 2.3.1 og § 2.3.2 (Kokk / Sjåfør) Beløpet økes fra 2.400,- til 3.100,-

§ 2.3.3 (Skiftleder) Beløpet økes fra 2.700,- til 3.000,-

§ 2.3.5 (Dispatch) Beløpet økes fra 5.450,- til 5.750,-.

Tillegg til pkt. 2.3.3

"Cateringmedarbeidere som settes til arbeid som Rampcontroller mottar et tillegg på 50% av skiftledertillegget pr. måned.

Tillegg til pkt 2.3.5

"Cateringmedarbeidere som settes til arbeid som prod.planner mottar 50% av tillegget pr måned".

3. Tap av C-førerkort, beholde c-klasse tillegget.

Tilføyelse til pkt. 2.3.2:

Sjåfører som mister sitt førerkort klasse C av medisinske grunner, men som fortsatt kan kjøre tung lastebil på flyplassområdet med førerkort klasse B og dispensasjon fra vedkommende offentlige myndighet for kravet til førerkort klasse C, beholder allikevel tillegget så lenge han fortsatt hovedsakelig utfører arbeid som sjåfør.

4. Endringer i AFP-ordningen

Partene har merket seg at NHO og LO og NHO og Yrkesorganisasjonenes Sentralforbund i tariffrevisjonen 2008 har kommet til enighet om ny AFP-ordning som skal tre i kraft fra 1. januar 2010. Avtalen og Statsministerens brev i den anledning, som i henhold til avtalen mellom NHO og LO og NHO og YS om tariffrevisjon utgjør en samlet løsning for ny AFP-ordning, er vedlagt denne avtale som Bilag 1 og 2.

Partene vil slutte seg til denne AFP - ordning når den trer i kraft.

5. Foreldrepermisjon

Følgende bestemmelse innarbeides i overenskomsten:

”Bedriften skal i forbindelse med de lokale lønnsforhandlingene også foreta en lønsvurdering av arbeidstakere som er fraværende på grunn av foreldrepermisjon”.

6. Opplysnings-utviklingsfondet

Partene er enige om at satsene arbeidsgiver betaler per ansatt til O&U-fondet økes med kr. 48,- per år for heltidsansatt. De øvrige satsene justeres ikke. Endringen skjer med virkning fra 1. juli 2008.

Partene er videre enige om at satsene arbeidsgiver betaler per ansatt til Sluttvederlagsordningen reduseres med kr. 48,- per år for heltidsansatt. De øvrige satsene justeres ikke. Endringen skjer med virkning fra 1. juli 2008.

7. Sluttvederlagsordningen

Partene er enige om at det i løpet av kommende tariffperiode foretas en gjennomgang av økonomien i Sluttvederlagsordningen med sikte på å tilpasse premienivået til forventede lavere fremtidige utbetalinger i forbindelse med innføringen av den nye AFP-ordningen i 2010.

Øvrige krav tas ikke til følge.

2/4-08 kl 0115

Avtale
mellom YS og NHO om
ny AFP-ordning

1. Innledning

Stortingets vedtak om ny alderspensjon i folketrygden fra 2010 forutsetter at øvrige deler av pensjonssystemet skal tilpasses den nye reformen.

Den nye alderspensjonen er utformet slik at den enkelte, gjennom arbeidsinntekt eller ved annen pensjonsopptjening, opparbeider en pensjonsrettighet hvor nivået på den årlige pensjonen i hovedsak fremkommer som en konsekvens av opptjeningen og utviklingen i levealderen.

Alderspensjonen er bygget opp slik at den skal stimulere til økt yrkesaktivitet, men gir samtidig anledning til tidligpensjon fra 62 år.

På denne bakgrunn er partene enige om at eksisterende AFP-ordning skal avløses av en ny AFP-ordning som er tilpasset regelverket i den nye alderspensjonen.

2. Den nye AFP-ordningen

- 2.1 Partene er enige om at dagens AFP-ordning avløses av en ny permanent AFP-ordning fra 1. januar 2010.
- 2.2 Den nye AFP-ordningen bygges opp etter de samme regler som for alderspensjonen. Fram til 2015 er opptjeningen i folketrygden basert på dagens regler. Deretter innføres de nye reglene gradvis fram til 2025.
- 2.3 Partene er enige om at ny AFP skal gis som et årlig livsvarig påslag til alderspensjonen basert på en to-nivåmodell. Nivåene defineres som prosentandel i forhold til lønn ved 40 års opptjening. Ytelsen skal være livsvarig, men kan ha høyest nivå de første årene.
- 2.4 Rettigheter til AFP skal kunne tas ut fra fylte 62 år for alle som er omfattet av ordningen. Senere uttak gir høyere utbetaling regnet pr. år.
- 2.5 Den nye AFP-ordningen omfatter alle ansatte i bedrifter som er, eller blir, bundet av ordningen.

2.6 Arbeidstakere født innen 31. desember 1947 har rettigheter etter dagens AFP-ordning.

3. Opptjening av rettigheter

3.1 Opptjeningsreglene for AFP skal være lik opptjeningsreglene for inntekstpensjon i folketrygden, men stopper ved fylte 62 år. Den øvre grense for opptjeningsgrunnlaget settes til 7,1 G (modell F62 i AFP-utvalgets rapport). Opptjeningsprosenten for AFP-påslaget skal være 0,314.

3.2 AFP-påslaget skal være livsvarig og regnes med i minstekravet til opptjeningen av garantipensjon etter folketrygden.

3.3 Det etableres et sikringssystem i ordningen som sikrer mot at en eventuell rask innfasing skal gi tap av pensjonsrettigheter ved overgang til nytt system.

4. Uttak av AFP

4.1 For å kunne få AFP-påslaget må arbeidstakeren på uttakstidspunktet være ansatt og reell arbeidstaker i en bedrift som er omfattet av ordningen.

4.2 For å kunne ta ut AFP-påslaget må arbeidstakeren oppfylle folketrygdens opptjeningsregler for å få alderspensjon, jfr. punkt 3.2. I tillegg må vedkommende ha vært omfattet av AFP-ordningen i minimum 7 av de siste 9 år.

4.3 Uttak av AFP-påslaget kan ikke skje etter 70 år.

5. Pensjonsnivåer

5.1 Uttaksreglene er basert på at den samlede utbetalingen av AFP ikke påvirkes av uttaksalderen (nøytral modell). Høyere uttak mellom 62 og 67 år finansieres ved lavere AFP-uttak etter 67 år, jfr. likevel punkt 4.3.

5.2 Uttak av AFP-påslaget skal kunne kombineres med arbeidsinntekt uten avkorting.

5.3 Ved tallfestingen av AFP-påslaget benyttes folketrygdens regler for levealderjustering. AFP-påslaget reguleres tilsvarende alderspensjonen i folketrygden.

6. Finansiering

6.1 Partene er enige om at det samlede økonomiske omfang av den nye AFP-ordningen er nåverdien av dagens AFP-ordning, regnet i faste 2007-lønninger.

- 6.2 Staten er ansvarlig for å yte tilskudd til de arbeidstakere som til enhver tid er omfattet, jfr. punkt 6.1. Det innebærer at økt tilslutning til ordningen, samt endringer som skyldes demografi også omfattes. Statens tilskudd skal utgjøre halvparten av ytelsen fra arbeidsgiverne. Aktuelle arbeidsgivere og staten er ansvarlig for sine ytelser uavhengig av hverandre. Statens tilskudd utbetales direkte til arbeidstakerne.
- 6.3 Arbeidsgivernes andel finansieres ved en premie for alle ansatte i bedrifter som er omfattet av ordningen. Partene kan avtale endring av premien.
- 6.4 Partene er enige om at premieberegningen fastsettes som en prosentandel av inntektsgrunnlaget (Post 111 A. Partene forutsetter at administrasjonen for ordningen får tilgang til aktuelle data). Det er uaktuelt med egenandel for bedriftene i den nye AFP-ordningen.
- 6.5 Det innbetales ikke premie for årslønn under 1 G. Ansatte over 62 år unntas ved premieberegningen.
- 6.6 Premieberegningen foretas av LO og NHO, etter innstilling fra styret i AFP.
- 6.7 Premien innbetales til Felleskontoret for LO/NHO-ordningene.

7. Fondoppbygging

- 7.1 Arbeidstakere som benytter ordningen er garantert utbetaling av AFP-påslaget uavhengig av bedriftenes betalingsevne.
- 7.2 Bredden i finansieringsgrunnlaget gir i seg selv sikkerhet for at ordningen kan innløse fremtidige forpliktelser. I tillegg skjer en oppbygging av et bufferfond fordi utbetalingene til AFP strekkes ut over tid. Samlet sikrer dette arbeidsgivernes forpliktelser til løpende utbetalinger.
- 7.3 Ordningen etableres atskilt fra dagens AFP-ordning som forutsettes avviklet innen 2015.
- 7.4 AFP-styret avgjør anbringelsen av fondets midler. Kapitalforvaltning i fondet kan skje etter mønster av Statens Pensjonsfond Utland.

Den positive likviditetsvirkningen av overgang til ny AFP nyttes til å fondere arbeidsgivernes framtidige forpliktelser.

8. Mobilitet

- 8.1 For å unngå tap av AFP-rettighet for arbeidstakere som skifter tariffilknytning, etableres en felles ordning for privat sektor.
- 8.2 Det etableres i tillegg en overføringsmulighet for opptjente rettigheter mellom offentlig og privat sektor.

9. Evaluering og Pensjonsråd

- 9.1 Det er et hovedsiktemål at pensjonsreformen skal medvirke til lengre yrkesløp i takt med at levealderen øker. Dette krever et bærekraftig arbeidsliv. Det er viktig at levealdersjusteringen ikke forsterker sosiale skjevheter som er knyttet til systematiske forskjeller i levealder mellom ulike grupper i befolkningen.

Det vil ta tid å få alle elementer på plass og se virkningen av nytt samlet pensjonssystem. Blant annet vil nytt opptjeningsystem først være fullt ut innfaset i 2025. Det vil også være usikkerhet knyttet til blant annet befolkningsutvikling og den alminnelige økonomiske situasjon.

- 9.2 For å overvåke disse sidene ved innfasingen av pensjonssystemet og arbeidslivets utvikling, skal det opprettes et Pensjonsråd, bestående av (representanter for organisasjonene, AID, Finansdep, SMK...). Rådet skal utarbeide en (årlig) rapport om viktige utviklingstrekk i arbeidslivet og på pensjonsområdet og utføre andre oppdrag regjeringen måtte gi.

Rådet etableres med et eget sekretariat tilknyttet AID.

10. Tilknytning til Folketrygden og Statens medvirkning

- 10.1 Staten bidrar til at pensjonsnivået (folketrygd + AFP-påslag) for nye årskull med AFP f.o.m. år 2010 minst skal tilsvare dagens nivå (både før og etter 67 år) ved pensjonsuttak ved 62 år.
- 10.2 Det forutsettes da at skattereglene holdes fast, slik at nivået opprettholdes regnet både før og etter skatt.
- 10.3 Mange nye pensjonister de nærmeste årene fra 2010 vil merke skjerpede regler uten å dra fordel av de økte opptjeningsmuligheter som gis i ny folketrygd. På denne bakgrunn må levealdersjusteringen kompenseres (helt/delvis) slik at nivået på samlet pensjon ved 62 år (folketrygd + AFP-påslag) holdes uendret.

Partene er enige om at ordningene under pkt. 10 ikke skal ha økonomiske konsekvenser for arbeidsgiverne.

STATSMINISTEREN

Oslo, 2. april 2008

Riksmeklingsmannen
Grensen 3
0159 Oslo

Lønnsoppgjøret 2008 – tilpasset AFP

Jeg viser til brev fra Riksmeklingsmannen av 2. april 2008 med avtale mellom Landsorganisasjonen i Norge og Næringslivets Hovedorganisasjon om ny AFP-ordning.

Pensjonsreformen er avgjørende for å trygge framtidens pensjoner gjennom et sosialt og økonomisk bærekraftig pensjonssystem. Med to brede forlik har Stortinget 26. mai 2005 og 23. april 2007 fastslått hovedtrekkene i reformen. Det er blant annet vedtatt nye regler for opptjening av alderspensjon der alle år skal telle med. Den øvre begrensningen på 40 opptjeningsår i dagens folketrygd faller dermed bort. Det åpnes for fleksibelt uttak fra 62 år, og pensjonen øker ved senere uttak. Arbeid kan kombineres med pensjon uten avkorting. Stortinget har videre vedtatt levealdersjustering av alderspensjon for nye alderspensjonister fra 2010, og nye regler for regulering av alderspensjon under utbetaling for alle alderspensjonister fra samme tidspunkt.

Det nåværende regelverket for avtalefestet pensjon (AFP) er tilpasset dagens alderspensjon i folketrygden. Når denne endres må det gjøres tilpasninger i AFP. Regjeringens utgangspunkt har vært at AFP videreføres i form av et nøytralt påslag til alderspensjonen i folketrygden. Dermed kan også AFP kombineres med arbeidsinntekt uten avkorting. Med en slik utforming vil AFP sammen med ny alderspensjon i folketrygden bidra til å nå de sentrale målene for pensjonsreformen.

Samlet pensjonsnivå fra folketrygden og AFP kan med en utforming i tråd med Regjeringens utgangspunkt slik det ble konkretisert i det partssammensatte AFP-utvalget – herunder den økonomiske rammen for en tilpasset AFP – bli lavere enn dagens AFP for de første kullene med 62-åringer fra 2010. Dessuten innebærer

levealderjusteringen fra 2010 at de første kullene av pensjonister må arbeide lenger for å motvirke effekten av levealderjusteringen enn de som får sin pensjon beregnet etter nye opptjeningsregler. I tillegg er det kort tid til pensjonsreformen iverksettes slik at den enkelte har mindre muligheter til å tilpasse seg.

På denne bakgrunn er Regjeringen innstilt på å foreslå for Stortinget:

1. Et livsvarig kompensasjonstillegg til personer som får ny tilpasset AFP og som får beregnet alderspensjon fra folketrygden helt eller delvis etter dagens opptjeningsregler, det vil si for personer i årskullene fra 1948 til 1962. Tillegget:
  - settes til 10 000 kroner på årsbasis i 2010 for 62-åringene som omfattes av ny AFP
  - kan likevel ikke være mer enn halvparten av AFP-påslaget
  - utformes nøytralt slik at senere uttak gir høyere årlig tillegg, og slik at det ikke er behov for regler om avkorting av pensjon mot arbeidsinntekt
  - holdes nominelt fast i utbetalingsperioden
  - reguleres med lønnsveksten mellom årskullene
  - øker med 400 kroner ved 62 år for hvert nye årskull fra og med 1949-kullet til og med 1953-kullet
  - utfases i takt med dagens opptjeningsmodell i folketrygden fra og med 1954-kullet, som får 90 prosent av tillegget til 1953-kullet. Det siste kullet som får kompensasjonstillegg er 1962-kullet
  - utbetales skattefritt
  - finansieres fullt ut av staten.
2. En gradvis innfasing av levealderjusteringen som følger av forslaget i høringsnotatet om ny alderspensjon i folketrygden av 28. januar 2008. Her benyttes observert dødelighet i en tiårsperiode før fylte 61 år som grunnlag for beregningen av de enkelte årskulls forholdstall/delingstall. Regjeringen er innstilt på å foreslå at levealderjusteringen innføres ved at:
  - forholdstallet ved 67 år ikke skal øke mer enn 0,5 prosent fra ett årskull til det neste for kullene 1943 til 1949
  - skjermingen får gradvis mindre effekt for kullene 1950 til 1958 ved at denne teller 90 pst. for 1950-kullet, 80 pst. for 1951-kullet osv.Dette fører til lavere forholdstall for alle i årskullene fra 1944 til 1962, og dermed høyere alderspensjon for et gitt pensjoneringstidspunkt enn det som følger av høringsnotatet. Den foreslåtte endringen får ikke virkning for delingstallene som benyttes når alderspensjon er opptjent etter nye regler. Skjermingen påvirker dermed ikke alderspensjonen til personer født i 1963 eller senere i forhold til det som er skissert i høringsnotatet.

På bakgrunn av pensjonsforliket 23. april 2007 og innretningen av ny AFP-ordning i avtalen mellom partene, legger Regjeringen til grunn en påslagsordning for AFP som skissert i det partssammensatte AFP-utvalgets rapport av 6. februar 2008. Den konkrete utformingen er:

- Retten til AFP tjenes opp med 0,314 pst. av årlig pensjongivende inntekt fram til fylte 62 år og opp til en øvre grense på 7,1 G. Pensjongivende inntekt fastsettes på samme måte som ved beregningen av inntektpensjon i folketrygdens alderspensjon.
- AFP utbetales som et livsvarig påslag til alderspensjonen. Påslaget er 19 200 kroner høyere før enn etter fylte 67 år, gitt tilstrekkelig opptjening.
- Det årlige AFP-påslaget utformes nøytralt slik at det øker ved senere uttak, og slik at det ikke er behov for regler om avkorting av pensjon ved arbeidsinntekt. Påslaget økes ikke ytterligere ved uttak etter 70 år. Samme levealdersjustering som for alderspensjon fra folketrygden benyttes ved beregning av påslaget.
- Arbeidsinntekt kan kombineres med AFP og alderspensjon fra folketrygden uten avkorting, verken av AFP eller alderspensjonen.
- AFP reguleres på samme måte som inntektpensjon i ny alderspensjon i folketrygden både under opptjening og utbetaling.
- Arbeidstakeren må på uttakstidspunktet være ansatt og reell arbeidstaker i en bedrift som er omfattet av ordningen.
- Arbeidstakeren må ha vært omfattet av AFP-ordningen i minimum 7 av de siste 9 år.
- Alle fra og med 1948-kullet får ny tilpasset AFP fra og med iverksettningstidspunktet for pensjonsreformen i 2010, mens tidligere årskull beholder dagens AFP-ordning og kan ta ut AFP etter disse reglene også etter dette tidspunkt.

Regjeringen er innstilt på å foreslå for Stortinget at den livsvarige delen av AFP-påslaget legges til grunn ved vurderingen av retten til å ta ut pensjon i folketrygden før 67 år.

Regjeringen legger til grunn at en ny tilpasset AFP etableres som én felles ordning i privat sektor, organisatorisk knyttet til Felleskontoret for LO/NHO-ordningene. Det forutsettes at styrende organer reflekterer deltakelsen i ordningen. Staten yter løpende tilskudd knyttet til AFP-ordningen til arbeidstakerne/pensjonistene tilsvarende halvparten av ytelsen fra arbeidsgiverne, eksklusive utgifter til kompensasjonstillegget som finansieres fullt ut av staten, jf. punkt 1 ovenfor. Det forutsettes at det etableres en robust ordning for innbetaling av arbeidsgivernes premie, og at arbeidstakere som benytter ordningen er garantert utbetaling av AFP uavhengig av de enkelte bedriftenes

betalingsevne. Statens andel utbetales direkte til den enkelte ved at Arbeids- og velferdsetaten forestår beregning og utbetaling av pensjonene.

Med regjeringens bidrag vil folketrygdens alderspensjon sammen med en tilpasset AFP sikre gode pensjonsnivåer fra 62 år også etter 2010. Samtidig vil både folketrygdens alderspensjon og AFP motivere til arbeid, og underbygge hovedmålene for pensjonsreformen.

Regjeringen vil sørge for en fortløpende evaluering av pensjonsreformen for å kunne vurdere om reformen virker etter hensikten. Det er i denne forbindelse ønskelig med løpende kontakt mellom regjeringen og partene i arbeidslivet. Regjeringen vil derfor opprette et arbeidslivs- og pensjonspolitisk råd, hvor opplegget for og resultatene av evalueringsarbeidet kan gjennomgås. Oppgavene til Arbeidslivspolitisk råd legges inn i det nye rådet. Regjeringen har merket seg at partene senest i 2017 skal evaluere overgang til ny AFP.

Med vennlig hilsen

Jens Stoltenberg